

ЩОДЕННИК-ЗВІТ

проходження навчальної практики

з дисципліни

«Організація і планування діяльності аграрних формувань»

Студента (ки) IV курсу ВП-4__ групи
напряму підготовки 6.090101 «Агрономія»
спеціальності 5.09010103 «Виробництво і
переробка продукції рослинництва»

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник _____

(прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Метою практики є закріплення та поглиблення теоретичних знань, які одержали студенти в процесі навчання та набуття практичних навичок у організації і плануванні діяльності аграрних формувань, визначенні економічної ефективності виробництва, формування та розвитку у студентів професійного вміння приймати самостійні рішення під час конкретної роботи в сучасних економічних умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності майбутньої спеціальності.

Завданням навчальної практики є поглиблення знань раніше вивчених навчальних дисциплін, формування у студентів навичок за обраною спеціальністю і поєднання теоретичного навчання з практичною діяльністю, допомогти молодшому спеціалісту уникнути помилок, які можуть виникнути під час самостійної трудової діяльності.

За час практики студенти повинні

вміти:

- відбирати, систематизувати й обробляти інформацію відповідно до мети дослідження;
- виявляти причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ у конкретній галузі;
- аналізувати основні виробничі та економічні показники;
- планувати врожайність сільськогосподарських культур, посівні площі та валові збори;
- планувати і організовувати діяльність аграрних формувань;
- обґрунтовувати висновки та конкретні пропозиції щодо вдосконалення організації і планування діяльності аграрних формувань.

знати:

- інформаційну базу аграрних формувань;
- основні економічні показники сільськогосподарського підприємства;
- нормативи прямих затрат на виробництво основних видів сільськогосподарської продукції.

Під час проведення практики використовують звітну документацію аграрних формувань області (району).

Після закінчення навчальної практики в останній день практики студенти здають щоденник-звіт з практики. Загальна оцінка (залік) за практику виставляється на підставі:

- поточних оцінок за кожен день роботи;
- якості оформлення щоденника.

Студенти, які не виконали програму навчальної практики з поважної причини, направляються на практику повторно у вільний від навчання час.

Студенти, які не виконали без поважної причини вимог програми навчальної практики, або одержали незадовільну оцінку, відраховуються з навчального закладу.

БАЗИ ПРАКТИКИ, РОБОЧІ МІСЦЯ І БЮДЖЕТ ЧАСУ

Базою навчальної практики є певна аудиторія, де проходять практичні заняття.

Робочим місцем є особистий стіл студента.

Назва теми	Кількість годин		
	Всього	аудиторних	самостійних
1. Аналіз основних економічних показників сільськогосподарського підприємства	12	6	6
2. Планування збуту продукції	12	6	6
3. Планування врожайності, посівних площ і валових зборів сільськогосподарських культур	12	6	6
4. Планування потреби в засобах виробництва та матеріальних ресурсах	12	6	6
5. Планування собівартості продукції	4	4	-
Захист практики	2	2	-
Всього	54	30	24

Тема 1. Аналіз основних економічних показників сільськогосподарського підприємства

Мета: набути практичних навичок з аналізу основних економічних показників сільськогосподарського підприємства

Завдання 1. Проаналізувати розміри досліджуваного с.-г. підприємства.

Таблиця 1

№ з/п	Показник	Рік			+,- до базового року
		базовий	минулий	звітний	
1.	Площа с.-г. угідь, га				
2.	в т. ч. рілля, га				
3.	Середньорічна чисельність працівників, осіб				
4.	Поголів'я худоби, в ум. гол.				
5.	Дохід (виручка) від реалізації продукції, тис. грн.				

Висновок: _____

Завдання 2: Визначити структуру землекористування досліджуваного с/г підприємства і дати оцінку показникам розораності земельних угідь.

Таблиця 2

№з/п	Вид земельного угіддя	базовий рік		звітний рік	
		га	%	га	%
1	Загальна земельна площа		100%		100%
2	Всього с/г угідь				
3	З них: рілля				
4	Сіножаті				
5	Пасовища				
6	Коефіцієнт розораності (3:2)		x		x

Висновок: _____

Завдання 3: Визначити структуру посівних площ і дати оцінку до галузевої структури підприємства.

Таблиця 3

Культури	базовий рік		минулий рік		звітний рік	
	площа, га	%	площа, га	%	площа, га, +/-	%
Зернові та зернобобові – усього						
в т. ч. пшениця озима						
пшениця яра						
жито						
гречка						
кукурудза на зерно						
ячмінь озимий						
ячмінь ярий						
горох						
овес						
Соняшник						
Соя						
Ріпак озимий						
Ріпак ярий						
Картопля						
Овочі						
Кормові коренеплоди і кормові баштанні всього						
Разом		100,0		100,0		

Висновок: _____

Завдання 4: Визначити та проаналізувати ефективність використання землі у досліджуваному підприємстві.

Таблиця 4

№	Показник	базовий рік .	звітний рік	Відхилення, +/-
1.	Вихідні данні	X	X	X
1.1	Площа с/г угідь, га			
2.	Ефективність використання землі	X	X	X
2.2	Урожайність, ц/га	X	X	X
	- зернові			
	- соняшник			
	- соя			

Тема 2. Планування збуту продукції

Мета: набути практичних навичок з планування збуту сільськогосподарської продукції

Завдання 1. Визначити структуру товарної продукції досліджуваного с.-г. підприємства

Таблиця 1

Вид продукції	рік						В середньому за 3 роки	
	базовий		минулий		звітний			
	виручка, тис. грн.	%	виручка, тис. грн.	%	виручка, тис. грн.	%	виручка, тис. грн.	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Зернові і зернобобові – усього								
в т. ч. пшениця озима								
пшениця яра								
жито								
гречка								
кукурудза на зерно								
ячмінь озимий								
ячмінь ярий								
горох								
овес								
Соняшник								
Соя								
Ріпак озимий								
Ріпак ярий								
Картопля								
Овочі								
Інша продукція рослинництва								
Разом по рослинництву:								
ВРХ (жива маса)								
Молоко								
Мед								
Інша продукція тваринництва								
Разом по тваринництву:								
Всього по підприємству:		100,0		100,0		100,0		100,0

Висновок: _____

Завдання 2. Провести порівняльний аналіз збуту продукції на підприємстві.

Таблиця 2

Вид продукції	кількість реалізованої продукції, ц			+,- до базового року	В середньому за 3 роки реалізовано продукції, ц
	базовий рік	минулий рік	звітний рік		
1	2	3	4	5	6
Зернові та зернобобові – усього					
в т. ч. пшениця озима					
пшениця яра					
жито					
гречка					
кукурудза на зерно					
ячмінь озимий					
ячмінь ярий					
горох					
овес					
Соняшник					
Соя					
Ріпак озимий					
Ріпак ярий					
Картопля					
Овочі					
Інші					
Приріст ВРХ					
Приріст свиней					
Молоко					

Висновок: _____

Завдання 3. Визначити вплив факторів на грошову виручку від реалізації продукції.

Таблиця 3

Вид продукції	Кількість реалізованої продукції, ц		Реалізаційна ціна, грн.		Виручка від реалізації продукції, грн.			Відхилення(+,-)		
	мин. рік	звіт. рік	мин. рік	звіт. рік	мин. рік	умовно	звіт. рік	всього	у т. ч. за рахунок	
									кількості	ціни
	1	2	3	4	5	6=2*3	7	8=7-5	9=6-5	10= 7-6
Зернові та зернобобові – усього										
в т. ч. пшениця озима										
пшениця яра										
жито										
гречка										
кукурудза на зерно										
ячмінь озимий										
ячмінь ярий										
горох										
овес										
Соняшник										
Соя										
Ріпак озимий										
Ріпак ярий										
Картопля										
Овочі										
Інші										
Приріст ВРХ										
Приріст свиней										
Молоко										

Висновок: _____

Завдання 4: Визначити і проаналізувати економічну ефективність виробництва та реалізації зернових культур в досліджуваному та іншому підприємстві.

Таблиця 4

Показник		Досліджуване господарство	Інше господарство	Відхилення (+,-)
1.	Площа, га			
2.	Валовий збір продукції, ц			
3.	Виробничі витрати – всього, грн.			
4.	Виробничі витрати на 1 га, грн.			
5.	Врожайність, ц/га (2:1)			
6.	Собівартість 1ц, грн. (3:2)			
7.	Виручка, всього, грн.			
8.	Ціна 1 ц, грн.			
9.	Вартість продукції з 1га, грн. (8*5)			
10.	Прибуток з 1га, грн. (9-4)			
11.	Рівень рентабельності, % (10/4*100)			

Висновок:

На основі проведених розрахунків надати пропозиції щодо збільшення обсягів збуту с/г продукції досліджуваного сільськогосподарського підприємства

Завдання 3: Визначити планову потребу досліджуваного підприємства в с/г продукції

Таблиця 3

Культура	Продаж за договорами, ц-	Фонд оплати праці, %	Основний насінневий фонд, ц	Страховий насінневий фонд, %	Громадське харчування, ц	Основний фуражний фонд, ц	Страховий фуражний фонд, %	Продаж на ринку, ц	Інша потреба, ц
Зернові та зернобобові – усього		10		18			20		
в т. ч. пшениця озима		5		17			15		
пшениця яра		10		15			16		
жито		10		17			-		
гречка		8		16			17		
кукурудза на зерно		-		-			-		
ячмінь озимий		20		15			-		
ячмінь ярий		-		13			18		
горох		10		15					
овес	-	-		10	-		20		
Соняшник		-		10					
Соя		-		10					
Ріпак озимий		-		10					
Ріпак ярий		-		10					
Картопля		5		5					
Овочі		-		-					

Висновок: _____

Завдання 4: Визначити нормативний вихід продукції. Нормативний вихід продукції по кожній культурі визначається, виходячи з потреби даного господарства в певному виді продукції (табл. 3).

Таблиця 4

Культура	Продаж за договорами ц	Фонд оплати праці, ц	Основний насінневий фонд, ц	Страховий насінневий фонд, ц	Громадське харчування, ц	Основний фуражний фонд, ц	Страховий фуражний фонд, ц	Продаж на ринку, ц	Інша потреба, ц	Нормативна потреба, ц
Зернові та зернобобові – усього										
в т. ч. пшениця озима										
пшениця яра										
жито										
гречка										
кукурудза на зерно										
ячмінь озимий										
ячмінь ярий										
горох										
овес										
Соняшник										
Соя										
Ріпак озимий										
Ріпак ярий										
Картопля										
Овочі										

Висновок: _____

Завдання 5: Визначити нормативну урожайність с/г культур досліджуваного підприємства

Таблиця 5

Культура	Середньозважена урожайність, ц/га	Приріст урожайності, ц/га	Нормативна урожайність, ц/га
Зернові та зернобобові – усього			
в т. ч. пшениця озима			
пшениця яра			
жито			
гречка			
кукурудза на зерно			
ячмінь озимий			
ячмінь ярий			
горох			
овес			
Соняшник			
Соя			
Ріпак озимий			
Ріпак ярий			
Картопля			
Овочі			

Основним питанням виробничої програми рослинництва є визначення нормативної урожайності, нормативного виходу продукції посівних площ. Нормативну урожайність знаходимо як суму середньозваженої урожайності та приросту урожайності.

Середньозважену урожайність визначають за формулою:

$$\text{Сз/в} = \text{сума валових зборів (3-5 років)} / \text{сума площ (3-5 років)}$$

Завдання 6: Провести розрахунок планових посівних площ с/г культур досліджуваного підприємства

Таблиця 6

Культура	Норма виробництва продукції, ц	Нормативна урожайність, ц/га	Планова посівна площа, га
Зернові та зернобобові – усього			
в т. ч. пшениця озима			
пшениця яра			
жито			
гречка			
кукурудза на зерно			
ячмінь озимий			
ячмінь ярий			
горох			
овес			
Соняшник			
Соя			
Ріпак озимий			

Ріпак ярий			
Картопля			
Овочі			

Якщо розрахована посівна площа продукції рослинництва буде меншою від загальної площі ріллі в господарстві, то доцільно збільшити посіви найбільш продуктивними культурами. Необхідно, щоб вони враховувалися в сівозміні і виробництві продукції, забезпечувалися наявними матеріалами та трудовим ресурсами в господарстві. При протилежному варіанті, коли загальна посівна площа менша від розрахункової, слід відшукати резерви забезпечення необхідного обсягу виробництва продукції при меншій площі.

Висновок:

Завдання 8. Визначити річний план виробництва і реалізації зерна, якщо площа ріллі _____ га, площа зернових в структурі посівів __%, середня урожайність за останні 3 роки _____ц/га, плановий приріст урожаю 20%, товарність виробництва зерна 60%.

Методика виконання:

- площа посіву визначається множенням площі ріллі на відсоток зернових в структурі посівних площ;
- валовий збір визначається множенням площі на урожайність;
- товарна продукція – множення валового збору на рівень товарності;
- урожайність визначається множенням середньої урожайності за 3 роки на плановий приріст, приріст урожайності планується за рахунок вдосконалення технології.

Розрахунок:

площі зернових = _____

урожайності = _____

валового збору = _____

товарної продукції = _____

Висновок:

На основі проведених розрахунків надати пропозиції щодо планування врожайності, посівних площ і валових зборів сільськогосподарських культур досліджуваного сільськогосподарського підприємства

Тема 4. Планування потреби в засобах виробництва та матеріальних ресурсах

Мета: набути практичних навичок з планування потреби досліджуваного с.-г. підприємства в засобах виробництва та матеріальних ресурсах

Завдання 1: Визначити потребу досліджуваного с.-г. підприємства в насіннєвому матеріалі. Страховий насіннєвий фонд розраховується як відсоткове відношення від основного фонду, яке становить 12%.

Таблиця 1

Культура	Рік		Норма висіву, кг/га	Насіннєвий фонд, ц			
	звітний	плановий		звітний рік	плановий рік		
	площа посіву, га				основний	страховий	загальна потреба
1	2	3	4	5	6	7	8
Зернові та зернобобові – усього			х				
в т. ч. пшениця озима			250-300				
пшениця яра			220-250				
жито			250-300				
гречка			100-120				
кукурудза на зерно			15-20				
ячмінь озимий			220-240				
ячмінь ярий			220-270				
горох			300-350				
овес			200-220				
Соняшник			5-6				
Соя			70-130				
Ріпак озимий			10-20				
Ріпак ярий			10-20				
Картопля			2500-4000				
Цукровий буряк			3,5-4,0				

Висновок:

Нормативи потреби в машинах загального призначення

Типи машин	Кількість машин на 1000 га ріллі для зони	
	Полісся	Лісостеп
Дискові лушпильники (у 10-метровому обчисленні)	1,1–1,5	1,1–1,2
Зубові борони (важкі й середні, в 3-ланковому обчисленні)	17,5–21,5	32,0–33,5
Котки	2,0–2,6	2,2–2,7
Парові культиватори (в чотириметровому обчисленні)	2,5–3,0	2,0–2,4
Зчіпки	3,2–3,3	4,5–5,0
Гноєрозкидачі кузовного типу (РОУ-6)	3,0–3,5	2,5–3,0
Гноєрозкидачі роторного типу (РУН-15Б)	1,0–1,5	0,8–1,0
Причепи тракторні (у 4-тонному обчисленні)	4–5	6–7
Плуги 4-х та 5-и корпусні – всього	2,0	2,2
в т. ч. із загальної кількості 5-ти корпусних	1/3	2/3

Орієнтовні нормативи сезонного виробітку спеціальних машин

Польові культури	Тип машин	Розмір нормативу сезонного виробітку (га) для зони	
		Полісся	Лісостепу
Зернові колосові	Зернова сівалка (ширина захвату 3,6 м)	160	180
	Завантажувач сівалок типу ЗСА-40	–	600
	Жатка (ширина захвату 6 м)	300	250
	Зернозбиральний комбайн типу СК-5 «Нива»	125	145
Кукурудза	Скиртоклад типу ПФ-0,5	250	300
	Сівалка шести рядкова типу СУПН-6	160	170
	Культиватор-рослинопідживлювач (шести рядковий)	120	125
	Силосозбиральний комбайн типу КСС-2,6	110	120
	Кукурудзозбиральний комбайн КСКУ-6 «Херсонєць-200»	–	290
	Транспортер качанів типу ТПК-20	–	220
Цукрові буряки	Сівалка дванадцяти рядкова типу ССТ-12Б	85	90
	Культиватор-рослинопідживлювач типу УСМК-5,4Б	120	125
	Вздовжрядковий проріджувач типу УСМП-5,4Б	120	125
	Гичкозбиральна машина типу БМ-6А	260	280
	Коренезбиральна машина РКС-6, КС-6Б	310	330
	Бурякозбиральний комбайн трирядковий типу КСТ-3А	80	80
	Бурякозавантажувач типу СПС-4,2	340	300
Картопля	Саджалка чотирирядкова типу СКС-4	70	60
	Культиватор-рослинопідживлювач типу КОН-2,8П	70	80
	Бадиллезбиральна машина типу УБД-3	120	135
	Картоплезбиральний комбайн (дворядковий)	60	50
	Картоплесортувальний пункт (продуктивністю 15 т/год.) КСП-15	120	140
	Завантажувач картоплі типу ТЗК-30	300	400
	Картоплекопач (дворядковий) КТН-2В	80	70

Висновок:

Завдання 5. Розрахувати потребу господарства на плановий рік у мінеральних та органічних добривах для певних сільськогосподарських культур, якщо відомі такі дані:

Таблиця 5

Культури	Площа, га	Органічні добрива		Мінеральні добрива в діючій речовині					
		на 1га тонн	Всього, тонн	N		P ₂ O ₅		K ₂ O	
				на 1га, кг	всього, ц	на 1га, кг	всього, ц	на 1га, кг	Всього, ц
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Озима пшениця		20		20		40		20	
Пшениця яра		х		20		40		20	
Ярий ячмінь		х		30		30		20	
Овес		х		30		40		40	
Горох		х		30		40		40	
Цукрові буряки		30		90		90		90	
Кукурудза на зерно		30		90		90		90	
Картопля		40		30		30		40	
Кормові коренеплоди		х		90		90		90	

Висновок:

На основі проведених розрахунків надати пропозиції щодо планування потреби в засобах виробництва та матеріальних ресурсах досліджуваного сільськогосподарського підприємства

Тема 5. Планування собівартості продукції

Мета: набути практичних навичок з планування собівартості виробництва продукції нормативним методом.

Завдання 1: Провести порівняльний аналіз виробничої собівартості основних видів с/г продукції та її структури в досліджуваному підприємстві

Таблиця 1

Статті витрат	Озима пшениця					
	Витрати		Структура витрат %	Витрати		Структура витрат %
	Всього тис. грн.	на 1 ц грн.		Всього тис. грн.	на 1 ц грн.	
Виробнича собівартість - усього						
Прямі матеріальні витрати						
з них насіння та посадковий матеріал						
Мінеральні добрива						
Пальне і мастильні матеріали						
Оплата послуг і робіт сторонніх організацій						
Решта матеріальних витрат						
Прямі витрати на оплату праці						
Інші прямі витрати та загальновиробничі витрати- усього						
з них амортизація необоротних активів						
Відрахування на соціальні заходи						
Решта інших прямих та загальновиробничих витрат						
Площа культури, га						
Урожайність, ц/га						
Валовий збір, ц						

Висновок: _____

Завдання 2: Провести аналіз витрат на виробництво продукції рослинництва

Таблиця 2

Елементи витрат	Минулий рік		Звітний рік		+,- до минулого	
	тис. грн.	%	тис .грн.	%	у тис .грн.	у %
Витрати на оплату праці						
Відрахування на соціальні заходи						
Матеріальні затрати - усього						
у тому числі насіння та посадковий матеріал						
мінеральні добрива						
пальне і мастильні матеріали						
електроенергія						
запасні частини, ремонтні та будівельні матеріали для ремонту						
оплата послуг і робіт, що виконані сторонніми організаціями, та інші матеріальні витрати						
Амортизація						
Інші операційні витрати						
у тому числі орендна плата за земельні частки(паї) майнові паї						
Усього витрат		100,0		100,0		

Висновок: _____

Завдання 3: Використавши нормативи затрат на 1 га на виробництві картоплі на основі технологічної карти визначити планову собівартість 1ц картоплі.

Суть нормативного методу планування елементів затрат полягає в тому, що по кожному виду культур з урахуванням технології виробництва розробляються норми на 1 га посіву або 1 ц продукції. Норми розробляють у натуральних показниках і оцінюють їх по реалізаційних цінах.

